

Bundel van de Raadsvergadering van 27 september 2018

5.o

18 3 19909 Antwoord motie duidelijkheid over baten en lasten afvalbeleid

18 3 19909a Antwoord motie duidelijkheid over baten en lasten afvalbeleid, informatienota.pdf

18 3 19909b Onderbouwing afvaltarief programmabegroting, bijlage 1.pdf

De gemeenteraad van Wijchen

18 3 19909 Lokale heffingen

Informatienota

Antwoord motie duidelijkheid over baten en lasten afvalbeleid

Wijchen, 21 augustus 2018

Geachte leden van de raad,

Wat is de kernboodschap?

- Inzicht verstrekken in de opbouw van de tarieven reinigingsheffingen;
- Inzicht verstrekken in de saldi (incl. de inzet hiervan) van het beleidsterrein afval over de jaren 2015 -2017 (in antwoord op motie 7 bij de kaderbrief 2019).

Waarover wil je informeren?

De afvalbegroting maakt integraal onderdeel uit van de meerjarenbegroting van de gemeente Wijchen. We stellen jaarlijks een afvalbegroting samen op basis van de meest recente gegevens en ervaringen. Bijvoorbeeld wat is het afvalscheidingsgedrag van onze inwoners en hoe vaak worden containers aan de straat gezet. Ook de landelijke ontwikkelingen op het gebied van het recyclen van plastic verpakkingen nemen we daarbij mee. Het saldo van alle afval gerelateerde kosten en opbrengsten vertalen wij in de tarieven voor de reinigingsheffing, die aanbieden bij de meerjarenbegroting. De tarieven worden definitief bepaald bij het vaststellen van de verordening reinigingsheffing.

Bij de tariefsbepaling passen wij onderstaande uitgangspunten toe:

- Motto "de vervuiler betaalt"
- 100% kostendekkend
- Variabele tarief dekt de kosten van inzameling en verwerking van het restafval
- Vast tarief dekt de overige kosten van afval

Opbouw baten en lasten tarief reinigingsheffing

Met de beoogde hoogte van de reinigingsheffing bij de begroting zijn de totale baten en lasten van afval in evenwicht. Dit is terug te zien in paragraaf 3 van de Programmabegroting (zie bijlage).

Het afvalsaldo bestaat uit de volgende onderdelen:

- primaire kosten uit het taakveld 7.3 Afval (zie tabel 1);
- toe te rekenen kosten¹ (zie tabel 2).

¹ Deze kosten worden toegerekend en in andere taakvelden verantwoord conform de landelijke richtlijn BBV (Besluit Begroting en Verantwoording).

Tabel 1, primaire kosten en opbrengsten afval

Taakveld	Omschrijving
7.3 Afval	Directe kosten; de kosten van afvalinzameling en verwerking, de kosten van inzamelmiddelen etc.
7.3 Afval	Directe inkomsten; de vergoeding voor bepaalde afvalstromen
0.10 Mutaties reserves	Inzet van de egalisatiereserve afvalstoffenheffing
<i>Primaire kosten en opbrengsten afval</i>	

Naast deze primaire kosten vindt uit onderstaande taakvelden een toerekening van kosten plaats (conform BBV).

Tabel 2, toe te rekenen kosten afval

Taakveld	Omschrijving
6.3 Inkomensregelingen	De kosten van kwijtschelding van de afvalstoffenheffing
2.1 Verkeer en vervoer	1/3 Deel van de integrale kosten van schoonhouden wegen
2.1 Verkeer en vervoer	1/3 Deel van de integrale kosten van zwerfafval
0.4 Overhead	Opslag overhead (huisvesting, ondersteunend personeel, ICT)
BTW	Toe te rekenen BTW op de directe kosten en opbrengsten
<i>Toe te rekenen kosten afval</i>	

Bij de jaarrekening presenteren wij de behaalde resultaten van "afval" ten opzichte van de begroting. Omdat de reinigingsheffing een doelbelasting betreft, blijven de middelen beschikbaar voor dit doel. Het behaalde resultaat op afval bij de jaarrekening wordt daarom verrekend met de egaliserende bestemmingsreserve afvalstoffenheffing. Het saldo van deze reserve wordt bij de eerstvolgende begroting betrokken en via die weg teruggegeven aan de inwoners van Wijchen. Zo wordt het positieve saldo uit de jaarrekening 2017 ingezet bij de begroting 2019, welke in november voorligt bij de raad.

In de jaarrekening presenteren we het totaal behaalde "afvalsaldo" met een korte toelichting op de afwijkingen. Onderstaand volgt een korte samenvatting uit de jaarrekeningen van de afgelopen drie jaren.

Afvalsaldo periode 2015-2017

2015 € 87k

De oorzaken voor dit positieve saldo zijn een vergoeding vanuit het garantiefonds OPK (Oud Papier en Karton) bij de DAR en de hogere vergoeding voor het PMD afval (Plastic verpakkingen, Metalen verpakkingen (blik) en Drankpakken).

2016 € 271k

Een teruggave van de afvalstoffenbelasting en de hogere vergoeding voor het PMD afval veroorzaken dit saldo.

2017 € 364k

Beter scheidingsgedrag van inwoners hebben gezorgd voor lagere kosten van het restafval. Hoewel er ook hogere kosten voor het inzamelen en verwerken van het PMD afval waren, stond hiertegenover een nog hogere vergoeding, veroorzaakt door het aanboren van een nieuwe afzetmarkt voor recycling. Tenslotte heeft DAR een incidentele uitkering gedaan op het surplus van het garantiefonds van het papier.

Inzet afval saldi 2015-2017

De positieve exploitatieresultaten in de jaren 2015 tot en met 2017 zijn als volgt ingezet:

2015 € 87k

Bij de vaststelling van het DVO DAR 2016 was er een tekort zichtbaar van € 31k, dit tekort is gedekt vanuit het behaalde afvalresultaat 2015. Het restant van het resultaat van 2015 zijnde € 56K is bij de begroting 2017 als baat op het taakveld ingezet (zie boekwerk reserves en voorzieningen bij de begroting 2017) en drukt daarmee het afvaltarief.

2016 € 271k

Voor het project omgekeerd inzamelen heeft de raad bij de begroting 2018 specifieke besluiten genomen over de inzet van het saldo. De extra dividenduitkering van DAR (€ 75k) is ook in deze reserve gestort voor het project omgekeerd inzamelen.

Projectkosten omgekeerd inzamelen	€ 150k
Kosten stickers van de restafvalcontainer	€ 46k
Inzet als baat op het taakveld bij de begroting 2018	€ 50k
Totale bestemming	€ 246k

Het restant van het afvalresultaat 2016, zijnde € 100k (€ 271k + € 75k - € 246k) is in de reserve afval aangehouden om eventuele risico's van het nieuwe inzamelsysteem op te kunnen vangen.

De raad heeft bij de begroting 2018 bij Amendement besloten om een pilot zomerinzameling GFT uit deze reserve te dekken voor een bedrag van € 88k. Daarmee resteert een bedrag van € 12k onbestemd in deze reserve voor de beoogde risicoafdekking (zie boek reserves en voorzieningen van de begroting 2018).

2017 € 364k

Bij de begroting 2019 komt een voorstel voor de inzet van dit saldo. Naast het hierboven beschreven onbestemde deel van € 12k, nemen wij ook het resterende deel van het stickers van de restafvalcontainer (€ 46k) mee. Deze kosten zijn nog niet gemaakt, omdat het omgekeerd inzamelen niet meer door gaat.

Per saldo heeft de raad bij de begroting 2019 een bedrag van € 422k (€ 364k + € 12k + € 46k) te bestemmen. Het college geeft de raad in overweging om (een deel) van dit bedrag eenmalig terug te geven aan onze inwoners.

Wat is de aanleiding voor deze informatie?

De gemeenteraad heeft de informatie opgevraagd (18 2 18719 motie 7).

Wat zijn de gevolgen?

Inzicht in de baten en lasten van het afvalbeleid.

Wat is het vervolg?

Ieder jaar nemen we in paragraaf 3 van de begroting de onderbouwing van de tarieven op. Bij de jaarrekening van 2019 besteden wij in paragraaf 3 explicieter aandacht aan het afvalsaldo en maken we inzichtelijk wat de gerealiseerde uitgaven en inkomsten op dit saldo zijn. Hiermee hopen wij tegemoet te komen aan de verantwoordingsplicht die u van ons mag verwachten.

Communicatie

nvt

Bijlagen

1. Onderbouwing afvaltarief Programmabegroting

Samenvatting

In deze nota hebben wij inzicht gegeven in de opbouw van de lasten en baten van het afvalbeleid en dat de middelen van de reinigingsheffing beschikbaar blijven voor het heffingsdoel.

Burgemeester en wethouders van Wijchen,
De secretaris, De burgemeester,

Bijlage 1. Onderbouwing afvaltarief Programmabegroting

Onderstaande is terug te vinden in paragraaf 3 "Lokale heffingen" van de Programmabegroting 2018, op pagina 84 en 85:

Reinigingsheffingen

Reinigingsheffing

Op 21 februari 2017 heeft de Raad besloten om per 1 juni 2018 over te gaan naar "omgekeerd inzamelen (O.I)", wat inhoudt dat huishoudelijk afval dat herbruikbaar is als grondstof aan huis wordt opgehaald (GFT, papier en plastic+). Wat overblijft, dient de burger zelf naar ondergrondse containers te brengen. Dit wordt in twee stappen geïmplementeerd. In september 2017 worden de papiercontainers uitgezet, voor 1 juni 2018 zijn de ondergrondse containers functioneel geplaatst en zijn de restafval containers omgebouwd naar containers voor plastic+.

De stapsgewijze invoering en het uitstel naar 1 juni 2018 heeft invloed op de tarieven. De reinigingsheffing 2018 voor de periode jan-mei is op de huidige Diftar methode gebaseerd, inclusief de omslag naar het inzamelen van papier met een container. Voor de periode jun-dec zijn de tarieven gebaseerd op het systeem omgekeerd inzamelen. De implementatie van het systeem omgekeerd inzamelen per 1 juni brengt (financiële) onzekerheden met zich mee. Het restant van het jaarrekeningsaldo afval 2016 houden we om deze reden een jaar langer in de bestemmingsreserve.

We houden vooralsnog de huidige grondslagen van de tarieven in stand, totdat we een stabiel beeld hebben van de effecten van de systeemwisseling. Dit betekent dat de systematiek van toerekenen van kosten naar vaste en variabele heffing gehandhaafd blijft evenals het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid. Wij hebben nog steeds het motto "de vervuiler betaalt" hoog in het vaandel en willen dit verder verankeren in 2018.

Door de Raad is bij de behandeling van het besluit tot omgekeerd inzamelen een uitvraag gedaan voor een proef van de inzameling van GFT bij hoogbouw. Deze proef is in september 2017 opgestart en voor een goede pilot laten we deze proef doorlopen naar 2018. Bij een succesvolle proef leggen we de keuze voor om dit concept gemeentebreed uit te rollen bij de hoogbouwlocaties vanaf 2019.

In de begrotingsvergadering van 9 november 2017 heeft de raad aanvullend besloten om in 2018 over te gaan tot extra zomerinzameling gft, zonder dat het tarief daarvoor verhoogd wordt (amendement 10 bij Raadsbesluit 17 2 10628). Als besloten wordt tot permanente extra zomerinzameling gft, leidt dit wel tot een stijging van het tarief.

Tabel 3-10: tariefstelling Reinigingsheffingen 2018 i.r.t. 2017

	Minicontainer 240 liter		Minicontainer 140 liter		Afvalzak (50 liter)	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Jaartal						
Vast tarief jan-mei (diftar)		56,50		56,50		56,50
Vast tarief jun-dec (O.I)		85,50		85,50		85,50
Totaal vast tarief	132,00	142,00	132,00	142,00	132,00	142,00
Woonzorgcomplex jan-mei (diftar)*					20,85	20,20
Variabel tarief jan-mei (diftar)	5,88	5,83	3,43	3,40	1,02	1,01
Variabel tarief jun-dec (O.I)		n.v.t.		n.v.t.	1,02	1,07

* Tarief van 2017 is voor de vergelijkbaarheid omgerekend naar 5 maanden.

Tabel 11: Grondslag tariefstelling (x€ 1000):

Taakveld 7.3 Afval: Directe kosten, inclusief (omslag)rente excl. BTW	3.252
Taakveld 7.3 Afval: Amendement zomerinzameling GFT	88
Taakveld 7.3 Afval: Directe inkomsten excl. BTW	-810
Bruto kosten taakveld(en) vóór inzet reserves	2.530
Taakveld 0.10 Mutaties reserves: Afdekking vanuit reserves	-118
Taakveld 0.10 Mutaties reserves: Afdekking Amendement zomerinzameling GFT vanuit reserve	-88
Netto primaire kosten taakveld(en)	2.325
Toe te rekenen kosten:	
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen: Kwijtschelding afvalstoffenheffing	146
Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer: Schoonhouden wegen 1/3 deel van de integrale kosten	32
Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer: Zwerfafval 1/3 deel van de integrale kosten	91
Taakveld 0.4 Overhead: Overhead inclusief (omslag-)rente	78
Toe te rekenen BTW op de directe kosten en opbrengsten	545
Totale kosten	3.216
Opbrengst heffingen	3.216
Dekkingspercentage vóór inzet reserves	93,6%
Dekkingspercentage na inzet reserves	100,0%